निर्देशकः मुकुन्दप्रसाद गुरागाईं
शिक्षण सहायक

इलाम जिल्लामा प्रचलित किराँती लोककथाहरुको सङ्कलन, वर्गीकरण र विश्लेषण

त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्काय
महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पस, इलाम नेपाली विभाग अन्तर्गत
स्नातकोत्तर तह द्वितीय वर्षको दसौं पत्रको
प्रयोजनका लागि
प्रस्तुत

शोधपत्र

शोधार्थी

राजकुमार राई
परीक्षा नं. १०१२० (२०६९)
कक्षा रोल नं. २ (२०६६)
त्रि.वि. दर्ता नं. ६-१-१-११४०-२००४
नेपाली विभाग
महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पस, इलाम
२०६९

स्वीकृतिपत्र

त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय नेपाली विभाग महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पस, इलाम स्नातकोत्तर तह, दोस्रो वर्षको नेपाली विषयको दसौं पत्रको प्रयोजनको लागि **राजकुमार राई**द्वारा तयार पारिएको प्रस्तुत ***"इलाम जिल्लामा प्रचलित किराँती लोककथाहरुको संकलन, वर्गीकरण र विश्लेषण"*** शीर्षकको शोधपत्रलाई नेपाली विषयमा स्नातकोत्तर उपाधिको प्रयोजनका लागि स्वीकृत गरिएको छ।

....	....	....
(उप-प्रा.रामप्रसाद गुरागाइँ)	( )	(शि.स.मुकुन्दप्रसाद गुरागाइँ)
विभागीय प्रमुख	बाह्य परीक्षक	शोध निर्देशक
म.र.ब. क्याम्पस		म.र.ब. क्याम्पस
इलाम		इलाम

शोध निर्देशकको मन्तव्य

इलाम जिल्लाका लोक कथाहरुको खोजी गर्ने क्रममा ***"इलाम जिल्लामा प्रचलित किराँती लोककथाहरुको संकलन, वर्गीकरण र विश्लेषण"*** शीर्षकको यो शोधपत्र ***राजकुमार राई***लि मेरो निर्देशनमा रही तयार गरी प्रस्तुत गर्नुभएको हो । निरन्तरको प्रयत्न गरी परिश्रमपूर्वक शोधखोज गरी तयार पारिएको यस शोधपत्रप्रति म पूर्ण सन्तुष्ट छु र आवश्यक मूल्याङ्कनका लागि त्रिभुवन विश्वविद्यालय महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पस, नेपाली विभाग इलाम समक्ष सिफारिस गर्दछु ।

शोधनिर्देशक

....

(शि.स. मुकुन्दप्रसाद गुरागाई)

महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पस

नेपाली विभाग

इलाम

प्रयुक्त संक्षिप्त रुप तथा चिन्ह

संक्षिप्त रुप

कि.मि	–	किलोमिटर
गा.वि.स.	–	गाउँ विकास समिति
ज.व.रा.	–	जङ्ग बहादुर राणा
ने.रा.प्र.प्र.	–	नेपाल राजकीय पज्ञा प्रतिष्ठान
मि.लि.	–	मिलि मिटर
वि.स.	–	विक्रम संवत
सम्पा.	–	सम्पादक
त्रि.वि.	–	त्रिभुवन विश्वविद्यालय

चिन्ह

/	वा, र
...	केही अंश छोडिएको
......	क्रमशः
-	योजक

विषय सूची

विषय	पृष्ठ सङ्ख्या
पहिलो परिच्छेद	
शोधपरिचय	१-७
१.१. शोधपत्रको शीर्षक	१
१.२. शोध प्रयोजन	१
१.३. समस्या कथन	१
१.४. शोधको उद्देश्य	१
१.५. पूर्वकार्यको समीक्षा	२
१.६.शोधकार्यको औचित्य, महत्व र उपयोगिता	६
१.७. शोधपत्रको सीमाङ्कन	६
१.८. सामग्री सङ्कलन विधि	६
१.९. शोध विधि	६
१.१०. शोधपत्रको रुपरेखा	७
दोस्रो परिच्छेद	
इलाम जिल्लाको सामान्य परिचय	८-११
२.१. परिचय	८
२.२. इलामको नामकरण	८
२.३. इलामको भौगोलिक र हावापानीको अवस्था	९
२.४. इलामको प्रसिद्ध ठाउँहरु	९
२.५. सामाजिक जनजीवन र भेषभुषा	१०
२.६. लोकसाहित्यको स्थिति	१०
२.७. निष्कर्ष	११
तेस्रो परिच्छेद	
लोकसाहित्यको सिद्धान्त	१२-२२
३.१. लोकसाहित्यको परिचय	१२
२.२. लोकसाहित्यको अर्थ	१२
३.३. लोकसाहित्यको परिभाषा	१३
३.४. लोकसाहित्यको स्वरुप	१६
३.५. लोकसाहित्यको विशेषताहरु	१६
३.६. लोकसाहित्यको विधागत वर्गीकरण	१८
३.७. निष्कर्ष	२१

चौथो परिच्छेद

लोककथाको सिद्धान्त र नेपाली लोककथा २३-३९

४.१. लोककथाको परिचय २३

४.२. लोककथाको परिभाषा र स्वरुप २४

४.३. लोकथाका तत्वहरु २६

४.४. लोककथाको विशेषताहरु २७

४.५ नेपाली लोककथाको वर्गीकरण र आधार ३०

४.६. नेपाली लोककथाको अध्ययन परम्परा ३७

४.७. निष्कर्ष ३९

पाँचौं परिच्छेद

इलाम जिल्लामा प्रचलित किराँती लोककथाहरुको संकलन वर्गीकरण र विश्लेषण ४०-९८

५.१. इलाम जिल्लामा प्रचलित किराँती लोककथाहरु ४०

५.२. इलाम जिल्लामा प्रचलित किराँती लोककथाहरुको संकलन र विश्लेषण ४१

५.२.१. इलाम जिल्लामा प्रचलित किराँती लोककथाहरुको विशेषताहरु ४२

५.२.१.१ उपदेशात्मकता ४२

५.२.१.२ कल्पनाको प्रधानता ४३

५.२.१.३ भाषिक सरलता ४३

५.२.१.४ मनोरञ्जनात्मकता ४३

५.३. इलाम जिल्लामा प्रचलित किराँती लोककथाहरुको वर्गीकरण ४४

५.३.१. सृष्टि र उत्पतिका किराँती लोककथाहरु ४४

५.३.२. संस्कार र संस्कृतिमूलक किराँती लोककथाहरु ४४

५.३.३. साहस र बहादुरी सम्बन्धी किराँती लोककथाहरु ४४

५.३.४. पशुपंक्षी सम्बन्धी किराँती लोककथाहरु ४५

५.३.५. उपदेश र नीति सम्बन्धी किराँती लोककथाहरु ४५

५.३.६. विविध सम्बन्धी किराँती लोककथाहरु ४५

५.४. किराँती लोककथाको विश्लेषण गर्ने आधारहरु ४६

५.५. इलाम जिल्लामा प्रचलित किराँती लोककथाहरुको विश्लेषण ४६

५.५.१. **पारुहाङ र सुम्निमा**, लोककथाको विश्लेषण ४६

५.५.२ **चण्डी नाचको उत्पति** लोककथाको विश्लेषण ४९

५.५.३ **बीरुमा** लोककथाको विश्लेषण ५२

५.५.४. **किरावा, किवा र माक्सा** लोककथाको विश्लेषण ५५

५.५.५ **केसामी र नामसामी**, लोककथाको विश्लेषण ५८

५.५.६. **हेच्छाकुवा** लोककथाको विश्लेषण ६१

५.५.७. **पञ्चबोली**, लोककथाको विश्लेषण ६६
५.५.८. **मुककेगुबा** लोककथाको विश्लेषण ६९
५.५.९ **मानिसको सृष्टि** लोककथाको विश्लेषण ७२
५.५.१०. **मूलखाँबो पूजा** लोककथाको विश्लेषण ७४
५.५.११. **हेङमावा** किराँती लोककथाको विश्लेषण ७७
५.५.१२. **कलचुडाँको कथा** लोककथाको विश्लेषण ७९
५.५.१३. **टुवा र टुप्पासा** लोककथाको विश्लेषण ८१
५.५.१४. **देवता- मानिस** लोककथाको विश्लेषण ८४
५.५.१५. **बुढासुब्बा** लोककथाको विश्लेषण ८८
५.५.१६. **मुजिङना खेयोङना** लोककथाको विश्लेषण ९०
५.५.१७. **खाबाको अविष्कार** लोककथाको विश्लेषण ९३
५.५.१८. **मिचिवुङमा** लोककथाको विश्लेषण ९५
५.७. निष्कर्ष ९८

छैटौ परिच्छेद

उपसंहारः सारांश र निष्कर्ष १००-१०६
सन्दर्भग्रन्थसूची
परिशिष्ठ

सन्दर्भग्रन्थसूची

(१) अधिकारी वोधबिक्रम, **नेपाली दन्त्यकथा,** पन्ध्रौं सं. ललितपुरः साझा प्रकाशन, २०६१ ।

(२) आचार्य, कृष्णप्रसाद, **पूर्व आधुनिक नेपाली साहित्य, लोकसाहित्य र आधुनिक नेपाली निवन्ध**, दो.सं. कीर्तिपुर : क्षितिज प्रकाशन, २०६७ ।

(३) ....**शोधविधि, सिर्जना र संस्कृत काव्यशास्त्र,** कीर्तिपुरः क्षितिज प्रकाशन, २०६४ ।

(४) ओझा, रामनाथ, मधुसुदन गिरी, **लोकसाहित्य , पूर्वआधुनिक नेपालीसाहित्य र आधुनिक नेपाली निवन्ध** च.सं., कीर्तिपुरः स्टुडेन्टस् बुक्स पब्लिसर्स एण्ड डिस्ट्रिण्युटर्स, २०६४ ।

(५) कर्मा,लीलासिह, **हाम्रो लोककथा**, च.स. ललितपुरः साझा प्रकाशन ,२०६० ।

(६) कुरुम्वाङ्ग, हिमालविक्रम, **पाँचथर जिल्लाका प्रचलित गाउँखाने कथाको संकलन, वर्गीकरण र विश्लेषण,** अप्रकाशित स्नातकोत्तर शोधपत्र, त्रि.वि.म.र.व क्याम्पस इलाम,२०६२ ।

(७) कोइराला, शम्भुप्रसाद, **लोकसाहित्य सिद्धान्त र विश्लेषण,** दो.स. विराटनगरः धरणीधर पुरस्कार प्रतिष्ठान, २०५६ ।

(८) गिरी जीवेन्द्रदेव, **हाम्रा लोकगाथा** , काठमाण्डौः एकता प्रकाशन, २०५७ ।

(९) चेम्जोङ्ग, इमानसिंह, **किराँती दन्त्यकथा**, दो.स.,ललितपुर :साझा प्रकाशन, २०६७ ।

(१०) थेबे,मोहनसिंह,**"लिम्बू र इलामको ऐतिहासिक ठाउँहरुको एक अध्ययन"** पारुहाङ्ग, (वर्ष ४, अङ्क ३, २०६१ कार्तिक) पृ.२८-३२ ।

(११) पराजुली, ठाकुरप्रसाद, **नेपाली साहित्यको परिक्रमा** दो.स. ललितपुर : साझा प्रकाशन, २०५६ ।

(१२) पराजुली, मोतिलाल **नेपाली लोकगाथा**, पोखराः श्रीमती तारादेवी पराजुली, २०४९ ।

(१३) पोखरेल वालकृष्ण र अन्य (सम्पा) **नेपाली बृहत शब्दकोश**, काठमाण्डौः नेपाल राजकीय प्रजा प्रतिष्ठान, २०४० ।

(१४) बन्धु, चुडामणि, **नेपाली लोकसाहित्य**, काठमाण्डौः एकता प्रकाशन, २०५८ ।

(१५) बतास,निराजन,**खोक्चिलिपा**,काठमाण्डु,नेपालः किराँतविज्ञान अध्ययन संस्थान,२०६७ ।

(१६) रिमाल, प्रदीप, **कर्णाली लोकसंस्कृति** खण्ड ५ दो.स. ललितपुरः साझा प्रकाशन, २०५३ ।

(१७) लामिछाने, कपिलदेव, **नेपाली लोकगाथाको अध्ययन** ललितपुर : साझा प्रकाशन , ... ।

(१८) शर्मा,जनकलाल, **हाम्रो समाजःएक अध्ययन** ते.स.,ललितपुर :साझा प्रकाशन,२०५८।

(१९) शर्मा मोहनराज, लुइटेल खगेन्द्रप्रसाद, **लोकवार्ताविज्ञान र लोकसाहित्य**, काठमाण्डौः विद्यार्थी पुस्तक भण्डार, २०६३ ।

(२०) ....**शोधविधि** ते.स. ललितपुरः साझा प्रकाशन, २०६२ ।

(२१) श्रेष्ठ, दयाराम र शर्मा, मोहनराज, **नेपाली साहित्यको संक्षिप्त इतिहास,** छैटौं.स. ललितपुरःसाझा प्रकाशन,२०५९ ।

(२२) श्रेष्ठ,शिवकुमार, **किराँती लोककथाहरु,** धनकुटाःश्रीमति गंगादेवी श्रेष्ठ,२०४७ ।

(२३) शेर्मा, चन्द्रकुमार, **किराँतका गाथा, कथा र लोककथाहरु,** दो.स.ललितपुर :अगमबहादुर योक्पाङ्देन, श्रीमती निरन्तरा कन्दङवा योक्पाङदेन, २०६६ ।

परिशिष्ट क

इलाम जिल्लाको राजनैतिक नक्सा

शोधसार

शोधपत्रको शीर्षकः **“इलाम जिल्लामा प्रचलित किराँती लोककथाहरुको सङ्कलन, वर्गीकरण र विश्लेषण ”**

शोधपत्रको प्रयोजन :त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्काय महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पस इलाम, नेपाली विभाग अर्न्तगत स्नातकोत्तर तह दसौं पत्रको लागि प्रस्तुत,

शोधनिर्देशकः शि.स.मुकुन्दप्रसाद गुरागाई नेपाली विभाग, इलाम

शोधार्थीः राजकुमार राई

शैक्षिक सत्रः २०६७/६९

प्रस्तुत मितिः-

प्रस्तुत इलाम जिल्लामा प्रचलित किराँती लोककथाको सङ्कलन, वर्गीकरण, विश्लेषण शीर्षकको शोधपत्रमा परिच्छेद विभाजन निम्नलिखित गरिएको छ ।

पहिलो परिच्छेद : शोधपरिचय

दोस्रो परिच्छेद : इलाम जिल्लाको सामान्य परिचय,

तेस्रो परिच्छेद : लोकसाहित्यको सिद्धान्त

चौथो परिच्छेद : लोककथाको सिद्धान्त र नेपाली लोककथा

पाँचौ परिच्छेद : इलाम जिल्लामा प्रचलित किराँती लोककथाहरुको सङ्कलन, वर्गीकरण र विश्लेषण ,

छैंटौ परिच्छेद : उपसंहार, सांराश र निष्कर्ष

पहिलो परिच्छेदमा शोधपत्रको शीर्षक, शोधप्रयोजन, समस्याकथन, शोधको उद्देश्य, पूर्वकार्यको समीक्षा, शोधकार्यको औचित्य, महत्व र उपयोगिता, शोधपत्रका सीमाङ्कन, सामाग्री सङ्कलन विधि, र शोधपत्रको रुपरेखाका बारेमा जानकारी गराइएको छ ।

दोस्रो परिच्छेदमा इलाम जिल्लाको सामान्य परिचय दिने क्रममा, इलाम जिल्लाको परिचय इलामको नामकरण, इलामको भौगोलिक र हावापानीको अवस्था, सामाजिक जनजीवन र भेषभुषा लगायत लोकसाहित्यको स्थिति बारेमा चर्चा गरिएको छ ।

तेस्रो परिच्छेदमा लोकसाहित्यको परिचय, लोकसाहित्यको अर्थ, लोकसाहित्यको परिभाषा, लोकसाहित्यको स्वरुप, लोकसाहित्यको विशेषताहरु लोकसाहित्यको विषयगत आधारमा वर्गीकरण गरिएको छ ।

चौथो परिच्छेदमा लोककथाको परिचय, लोककथाको परिभाषा र रुवरुप, लोककथाको तत्वहरु लोककथाको विशेषताहरु, नेपाली लोककथाको वर्गीकरण र आधार लगायत नेपाली लोककथाको अध्ययन परम्परा बारेमा चर्चा गरिएको छ ।

पाँचौ परिच्छेदमा इलाम जिल्लामा प्रचालित किराँती लोककथाहरुको सङ्कलन, वर्गीकरण र विश्लेषण, मूल शीर्षक राखिएको छ । इलाम जिल्लामा प्रचलित किराँती लोककथाहरुको सङ्कलन र विश्लेषण अर्न्तगत इलाम जिल्लामा प्रचलित किराँती लोककथाहरुका विशेषताहरु साथै किराँती लोककथाहरुको वर्गीकरण विषयगत आधारमा गरिएको छ । इलाम जिल्लामा प्रचलित अठार ओटा किराँती लोककथाहरुको विश्लेषण लोककथाको तत्वका आधारमा गरिएको छ ।

छैटौ परिच्छेदमा उपसंहारः सारांश र निष्कर्ष राखिएको छ । अघिल्ला परिच्छेदहरुमा अध्ययन र वर्णन गरिएको कुराहरुको सारांश प्रस्तुत गरिएको छ । साथै शोधपत्रको समष्टि निष्कर्ष प्रस्तुत गरिएको छ ।

अन्त्यमा भावी शोधकर्ताहरुका लागि सम्भावित शोध शीर्षकहरु समेत उल्लेख गरिएको छ । साथै शोधपत्र तयार गर्दा प्रयोग गरिएका सन्दर्भग्रन्थ सूची परिशिष्टमा इलाम जिल्लाको राजनीतिक नक्सा, लोककथाका श्रोत व्यक्तिहरुका विवरण र फोटोहरु समेत समावेश गरिएको छ ।

परिशिष्ट ख

लोककथाका स्रोत व्यक्तिहरु

क्र.स.	लोककथाहरु	स्रोत व्यक्ति	ठेगाना	उमेर
१	सुम्निमा र पारुहाङ	धनबहादुर राई	फाकफोक ५, इलाम	८०
२	किरावा, किवा र माक्सा	,,	,,	,,
३	हेच्छाकुवा	,,	,,	,,
४	पञ्चवोली,	दौलतबहादुर थेवे	प्याङ-१, इलाम	८३
५	कलचुँडाको कथा	,,	,,	,,
६	देवता मानिस	,,	,,	,,
७	मानिसको सृष्टि	सुकमाया लिम्बू	प्याङ-१, इलाम	७०
८	बुढा सुब्बा	,,	,,	,,
९	नामसामी केसामी	पवित्रबहादुर चेम्जोङ	फाकफोक-५, इलाम	६५
१०	मुजिङना खेयोङमा	,,	,,	,,
११	टुवा र टुम्पासा	हर्कबहादुर राई	चमैता-५, इलाम	८०
१२	मूलखावो पूजा	,,	,,	,,
१३	मिचिबुङमा	सोममाया राई	आमचोक-५, इलाम	८६
१४	हेङमावा	पञ्चमाया राई	फाकफोक-५, इलाम	७०
१५	खावाको आविश्कार	,,	,,	,,
१६	चण्डीनाच उत्पति	कृष्णकुमार खालिङ	बाँभ्फो-७, इलाम	३८
१७	वीरुमा	,,	,,	,,
१८	मुक्केगुबा	दिलबहादुर राई	दानावारी-२, इलाम	७६

परिशिष्ट   ग

पवित्रबहादुर चेम्जोङ

पञ्चमाया राई

धनबहादुर राई

हर्कबहादुर राई

हेङ्मावाको भट्टी

हेङ्मावा वनाउँदै गरेको

खोक्लिदोवा र लेम्लेम्मा

कृतज्ञताज्ञापन

प्रस्तुत शोधपत्र त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र संकाय महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पस इलाम नेपाली विभाग अन्तर्गत स्नातकोत्तर तहको दसौं पत्रको प्रयोजनको लागि आदरणीय गुरु शिक्षण सहायक श्री मुकुन्दप्रसाद गुरागाइको कुशल निर्देशनमा तयार पारेका हुँ । विविध व्यस्तताको बावजुद पनि मलाई आफ्नो समय दिई सजग र सचेत गराई समूचित मार्ग निर्देशन गरिदिनु हुने शोध निर्देशक श्रद्धेय गुरुलाई हार्दिक कृतज्ञाताज्ञापन गर्दछु ।

मलाई बाल्यवास्थादेखि अहिलेसम्म अध्ययनका लागि उत्साह र प्रेरणा दिनुहुने मेरा पुजनीय पिता डिक बहादुर राई र मलाई माया गरी अक्षारम्भ गराउनुहुने अनि अहिले सम्मको अवस्थामा पुऱ्याउनु हुने मेरा पुजनीय माता कमलादेवी राई प्रति विशेष हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु ।

शोध प्रस्तावलाई विभागीय स्वीकृति प्रदान गरी शोधकार्य गर्ने अवसर प्रदान गर्नुहुने महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पस, इलामका नेपाली विभागका प्रमुख उप-प्राध्यापक श्री रामप्रसाद गुरागाई ज्युलाई कृतज्ञताज्ञापन गर्दछु । त्यसैगरी शोधपत्र तयार पार्ने क्रममा आवश्यक सहयोग र प्रेरणा दिनुहुने नेपाली विभागका श्रद्धेय गुरुहरु रोमनाथ आर्चाय, ऋषिश्वर अधिकारी र नेपाली शिक्षा विभागका उप-प्राध्यापक श्री केशबहादुर राई ज्युप्रति कृतज्ञताज्ञापन गर्दछु । त्यसैगरी किराँती लोककथाहरु सङ्कलन गर्ने क्रममा विशेष सहयोग गर्ने भाई राजबहादुर राई प्रति बिशेष धन्यवाद दिन चाहान्छु । किराँती लोककथाहरु बारेमा विशेष जानकारी दिनु हुने किराँत राई यायोक्खा जिल्ला कार्य समिति इलामका अध्यक्ष श्री कृष्णकुमार खालिङ्गलाई पनि धन्यबाद दिन चाहान्छु । त्यसैक्रममा शोधपत्रको लागि आवश्यक पर्ने ग्रन्थहरु अध्ययन गर्न दिने म.र.ब. क्याम्पसका पुस्तकालयका कर्मचारीहरुलाई धन्यवाद नदिई रहन सक्दिन । किराँती लोककथाहरु संकलन गर्ने क्रममा कति पनि अल्छी नमानी, नहिच्किचाई किराँती लोककथाहरु भनी दिनुहुने महानुभावहरु प्रति विशेष ऋणी छु । यस शोधपत्रको टंकन गर्नु हुने मिलेनियम आई.टि.कलेजका डबलसिंह बलम्पाकी मगर, तोयानाथ सारु मगर तथा बहिनी ललिता मगरलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छु । त्यस्तै शोधकार्यमा सहयोग गर्ने बहिनीहरु सञ्जु राई, रेश्मा राई, सुनिता राई, तारा राई, भाइहरु

राजिव राई, सञ्जिव राई लगायत साथीहरु धिरेन मगर, तेजु मगर र जय सम्माहाम्फेलाई पनि धन्यवाद दिन चाहान्छु।

अन्त्यमा यस शोधपत्रको समुचित मूल्याङ्कनका लागि त्रिभुवन विश्वविद्यालय महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पस नेपाली विभाग इलाम समक्ष प्रस्तुत गर्दछु।

र.नं. ६-१-१-११४०-२००४

शैक्षिक सत्रः- २०६७०६८

मितिः- २०७०/४ /

सन्: / /2013

....

राजकुमार राई

महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पस,

नेपाली विभाग, इलाम

कृतज्ञताज्ञापन

प्रस्तुत शोधपत्र आदरणीय गुरु श्री मुकुन्दप्रसाद गुरागाइँको कुशल निर्देशनमा तयार पारेको हो । विविध व्यस्तताका बीच मलाई आफ्नो समय दिई सजग र सचेत गराई समूचित मार्गनिर्देशन गरिदिनुहुने शोधनिर्देशक श्रद्धेय गुरुलाई हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु ।

मलाई अध्ययनको लागि उत्साह र प्रेरणा दिनुहुने मेरा पुजनीय पिता डिकबहादुर राई र मलाई माया गरी अक्षारम्भ गराउनुहुने अनि अहिलेसम्मको अवस्थामा पुऱ्याउनुहुने मेरा पुजनीय माता कमलादेवी राई प्रंति विशेष आभार प्रकट गर्दछु ।

शोधप्रस्तावलाई विभागीय स्वीकृति प्रदान गरी शोधकार्य गर्ने अवसर प्रदान गर्नुहुने विभागीय प्रमुख उप.प्रा.श्री रामप्रसाद गुरागाईज्युलाई कृतज्ञताज्ञापन गर्दछु । त्यसैगरी नेपाली विभागका गुरुहरु रोमनाथ आचार्य, ऋषिश्वर अधिकारी र नेपाली शिक्षा विभागका गुरु उप.प्रा. केशबहादुर राईलाई आभार प्रकट गर्दछु । त्यसैगरी किराँती लोककथाको सङ्कलन गर्ने क्रममा विशेष सहयोग गर्ने भाई राजबहादुरलाई विशेष धन्यबाद दिन चाहान्छु । शोधकार्यका लागि आवश्यक ग्रन्थहरु अध्ययन गर्न दिनुहुने म.र.ब. क्याम्पसका पुस्तकालय परिवारलाई पनि धन्यवाद नदिरहन सक्दिन । किराँती लोककथा सङ्कलन गर्ने क्रममा कति पनि अल्छी नमानी नहिच्किचाइ किराँती लोककथाहरु भनी दिनुहुने महानुभावहरु प्रति विशेष ऋणी छु । छिटो छरितो टङ्कण गरिदिनुहुने मिलेनियम आई.टि कलेज इलामका डबलसिंह बलम्पाकी मगरलाई पनि धन्यबाद दिन चाहान्छु ।

अन्त्यमा यस शोधपत्रको समूचित मुल्याङ्कनका लागि म.र.ब. क्याम्पस इलाम नेपाली विभाग समक्ष प्रस्तुत गर्दछु ।

र.नं. ६-१-१-११४०-२००४

शैक्षिक सत्रः- २०६६।०६८

मितिः- २०७०/४ /२५

सन्: 9/8 /2013

....

राजकुमार राई

महेन्द्ररत्न बहुमुखी क्याम्पस,

नेपाली विभाग, इलाम